

Obec Rajčany – Obecný úrad

956 32 Rajčany 129

Individuálna výročná správa Obce Rajčany za rok 2019

Mária ŠVECOVÁ
staroska obce

Výročná správa Obce Rajčany za rok 2019 obsahuje:

1.	Úvodné slovo starostu obce	3
2.	Identifikačné údaje obce	3
3.	Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov	3
4.	Poslanie, vízie, ciele	4
5.	Základná charakteristika obce	5
	5.1. Geografické údaje	5
	5.2. Demografické údaje	5
	5.3. Ekonomické údaje	6
	5.4. Symboly obce	6
	5.5. História obce	7
	5.6. Pamiatky	10
	5.7. Významné osobnosti obce	10
6.	Plnenie funkcií obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)	11
	6.1. Výchova a vzdelávanie	11
	6.2. Zdravotníctvo	11
	6.3. Hospodárstvo	12
7.	Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva	12
	7.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2019	13
	7.2. Prebytok rozpočtového hospodárenia za rok 2019	13
	7.3. Rozpočet na roky 2020 - 2022	14
8.	Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva	14
	8.1. Majetok	14
	8.2. Zdroje krytia	15
	8.3. Pohľadávky	15
	8.4. Záväzky	15
9.	Hospodársky výsledok za rok 2019 - vývoj nákladov a výnosov	16
10.	Ostatné dôležité informácie	16
	10.1. Prijaté granty a transfery	16
	10.2. Poskytnuté dotácie	17
	10.3. Významné investičné akcie v roku 2019	18
	10.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti	18
	10.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia	18
	10.6. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená	18

1. Úvodné slovo starostu obce

Obec Rajčany s počtom 524 obyvateľov sa zaraďuje medzi menšie obce. I napriek tomu patrí medzi rozvíjajúce sa obce Topoľčianskeho okresu a Nitrianskeho kraja. Máme menších súkromných podnikateľov. Kataster obce obhospodarujú aj väčšie podnikateľské subjekty ako PD a.s. Chynorany a Selekt a.s. Bučany. Od roku 1996 sme stáli pri zrode spoločnosti Borina s.r.o. Livinské Opatovce, ktorá patrí do Borina Ekos s.r.o., Marius Pedersen, zaoberajúcou sa skládkovaním odpadov.

2. Identifikačné údaje obce

Názov: **OBEC RAJČANY**

Sídlo: **Rajčany 129, 956 32**

IČO: **00311022**

Štatutárny orgán obce: **Mária Švecová**

Telefón: **038/5300336**

Mail: **ocu.rajcany@gmail.com**

Webová stránka: **www.rajcany.sk**

3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov

Starosta obce: Mária Švecová – nezávislá kandidátka

Starostka obce je predstaviteľka obce a najvyšším výkonným orgánom obce. Funkcia starostu je verejná funkcia. Funkčné obdobie starostu sa skončí zložením sľubu novozvoleného starostu. Za starostku Obce Rajčany bola dňa 10.11.2018 znovu zvolená: Mária Švecová ako nezávislá kandidátka.

Zástupca starostu obce: od 1.12.2018 – Beáta Bujnová

Hlavný kontrolór obce: Ing. arch. Oto Hodál

Ing. arch. Oto Hodál, bol zvolený do funkcie hlavného kontrolóra obecným zastupiteľstvom dňa 29.09.2017 uznesením obecného zastupiteľstva na obdobie 6 rokov od 01.10.2017 do 30.09.2023.

Obecné zastupiteľstvo: 7 poslancov

Beáta Bujnová KDĽH

Zdenko Bodocký	SDKÚ-DS
Ing. Milan Bujna	SDKÚ-DS
Svetlana Gálisová	SNS
Vladislav Chudý	SNS
Jozef Mucha	SNS
Martin Sečkář	SMER-SD

Obecné zastupiteľstvo v Rajčanoch rozhodovalo v roku 2019 na svojich zasadnutiach o základných otázkach života obce.

Zasadnutia sa konali v dňoch:

04. 03. 2019

03. 06. 2019

26. 08. 2019

25. 11. 2019

Komisie:

- komisia finančná a sociálna – predseda: Ing. Milan Bujna
- komisia výstavby, životného prostredia a verejného poriadku – predseda: Jozef Mucha
- komisia kultúrna, športová – predseda: Beáta Bujnová
- komisia na prešetrovanie sťažností – predseda: Svetlana Gálisová
- osobitná komisia pre ochranu verejného záujmu – predseda: Vladislav Chudý

Obecný úrad: Obecný úrad je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu. Obecný úrad zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostky ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom.

administratívna pracovníčka – Ing. Daniela Balážiková

Matričný úrad: matrikárka - Ing. Daniela Balážiková
zástupkyňa matrikárky – Mária Švecová

Kultúrny dom a knižnica: Františka Rybanská

4. Poslanie, vízie, ciele

Poslanie obce: Hájiť a zastávať záujmy jej obyvateľov. Viest' obec k prosperite.

Vízie obce: Získať finančné zdroje z fondov EÚ na rekonštrukciu zastaralého verejného osvetlenia, vybudovanie multifunkčného ihriska a detského ihriska, rekonštrukciu obecnej budovy pri materskej škole. Vytvoriť chodníky na miestnom cintoríne. Zmodernizovať obradnú sieň. Za spolupráce s vlastníkmi pôdy vytvoriť stavebné pozemky.

Ciele obce: Neustále zvyšovať životnú úroveň obyvateľstva, zlepšovať životné prostredie, vytvárať podmienky pre lepší život všetkých generácií žijúcich v našej obci.

5. Základná charakteristika obce

Obec Rajčany je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky, združuje osoby, ktoré majú na jej území trvalý pobyt. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami.

Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

Obec ako samostatný územný samosprávny a správny celok sa riadi zákonom Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov a Ústavou Slovenskej republiky.

5.1. Geografické údaje

Obec Rajčany leží v strednej časti Nitrianskej sprašovej pahorkatiny na dolnom toku pravostranného prítoku Bebravy. Kataster obce sa rozprestiera na ploche 585 ha a stred obce leží v nadmorskej výške 118 m n. m.

Administratívne je obec zaradená do obvodu Topoľčany, vyššieho územného celku Nitra a do NUTS II Západné Slovensko.

Obec je situovaná 8 km severovýchodne od okresného mesta Topoľčany a 3,7 km od obce Chynorany, kde sa nachádza najbližšia základná škola a zdravotné stredisko. Dopravná dostupnosť územia je zabezpečená cestou II. triedy I - 64. Cez obec neprechádza železničná trať, najbližšia železničná stanica sa nachádza v obci Chynorany, cez ktorú prechádza trať Topoľčany – Prievidza.

5.2. Demografické údaje

Vývoj počtu obyvateľov :

Počet obyvateľov k 1. 1. 2019: 533 obyvateľov
z toho: žien: 268
mužov: 265
deti a mládež do 18 rokov: 88

Počet obyvateľov k 31. 12. 2019: 524 obyvateľov
z toho: žien: 263
mužov: 261
deti a mládež do 18 rokov: 89

Národnostná štruktúra :

národnosť slovenská: 524
národnosť iná: 0

5.3. Ekonomické údaje

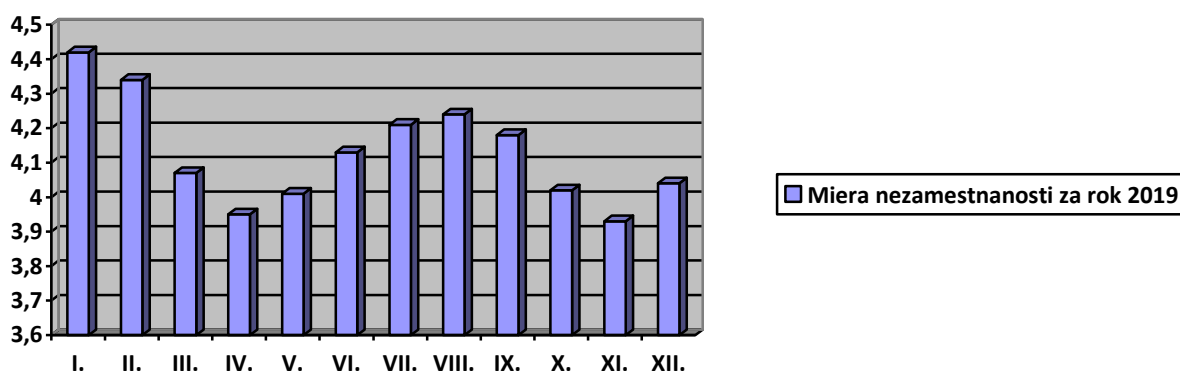
Nezamestnanosť v obci :

Podľa údajov ÚPSVaR v Topoľčanoch k 1.1.2019 bolo v obci Rajčany 11 obyvateľov dlhodobo nezamestnaných a k 31. 12. 2019 10 obyvateľov dlhodobo nezamestnaných.

Nezamestnanosť v okrese :

Podľa údajov ÚPSVaR v Topoľčanoch k 1.1.2019 bolo v okrese Topoľčany 4,13 % miera nezamestnanosti a k 31. 12. 2019 4,04 % miera nezamestnanosti.

Vývoj nezamestnanosti v okrese Topoľčany za rok 2019:

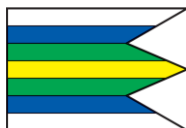

5.4. Symboly obce

Erb obce :

Vlajka obce :

Pečať obce :

5.5. História obce

Dejiny Rajčian pred založením obce

Napriek tomu, že sa Rajčany nachádzajú v regióne s pomerne hustou sieťou pravekých a včasnostredovekých lokalít, v strednej časti Nitrianskej pahorkatiny na pravostrannej nive a terase rieky Bebravy, priamo z obce pochádza len minimum nálezov, umožňujúcich rekonštruovať sídelný a prípadný etnický vývoj v jej katastri.

Treba uviesť, že priamo v Rajčanoch a ani v ich katastri nebol až dosiaľ realizovaný žiaden archeologický výskum a v dokumentáciách archeologických inštitúcií (múzeá, Archeologický ústav SAV) nie sú ani záznamy o prieskumoch alebo iným spôsobom získaných hmotných pamiatkach.

Rajčany v stredoveku

Stredné Ponitrie a zvlášť pravostranná terasa rieky Nitry patria k starým sídelným oblastiam, ktoré boli kontinuálne osídlené už od neskorej doby železnej. Osídľovacie snaženia predchádzajúcich etník tu zavŕšili naši slovanskí predkovia, ktorí natrvalo zaujali tento priestor a vtláčili mu slovanskú toponymiu. Aj názov Rajčany je veľmi starobylý a niektorí mu pripisujú biblickú motiváciu, t.j. že pochádza od slova „raj“, „rajec“ a pomocou prípony –any (pôvodne –ane) vznikol názov Rajčany.

Prvá hodnoverná písomná zmienka o obci

Jednoznačne hodnoverné historické pramene o existencii Rajčian sa nám zachovali až z 20. rokov 14. storočia. Z ich znenia je celkom jasné, že už išlo o vyvinutú stredovekú dedinu s farským kostolom sv. Jána Krstiteľa a mlynom na rieke Hydina. V tomto čase boli vlastními Rajčian a majetkových podielov v Hájnej Novej Vsi, Krušovciach a Solčiankach bratia Betlem a Peter, ktorí boli synmi Draga. Drag bol synom Betlehema, ktorý Rajčany a ďalších 10 dedín v Nitrianskej župe získal od kráľa Bela IV.

Rajčany v 18. storočí

Okolie Topoľčian na začiatku 18. storočia zasiahlo posledné protihabsburské povstanie vedené Františkom II. Rákocim. Kuruci vtrhli do mesta už 30. novembra 1703, kde sa k nim pripojila zhromaždená šľachta Nitrianskej stolice a vzdala hold ich hlavnému veliteľovi Mikulášovi Berčénimu. Čoskoro sa celá Nitrianska stolica ocitla v rukách povstalcov. Nasledovali mnohé bitky proti cisárskej armáde. Posledná bitka sa odohrala v roku 1710 v chotári Tovarník, po ktorej vracajúci sa porazení kuruci vyrabovali a zničili krušovský kostol. V okolitých horách sa potom skrývali mnohí zbehovia, z ktorých sa stávali zbojníci.

Rajčany v období 1. svetovej vojny

Ani obci Rajčany sa utrpenie týkajúce sa 1. svetovej vojny nevyhlo. Vo výkaze vojnových invalidov a vdov, ktorý bol vypracovaný až v roku 1934, sa ako obeť vojny spomínajú mená Jurík, Kamenický, Mraffko, Švec, Ján a Jozef Rybánsky. Doživotnými invalidmi zostali Štefan Pavlen, Jozef Gális, Filip Chrenko, Jozef Švec, Blažej Gelačík, Štefan Rodina, Ján Pavlen, Ján Jaško, Matej Švec, Jozef Bujna, Gabriel Bujna.

Rajčany na začiatku novej epochy, akou nesporne bol vznik prvého spoločného štátov Slovákov a Čechov, boli len malou obcou patriacou do obvodu notárskeho úradu v Nadliciach. Rozprestierali sa na ploche 586 ha, v 59 domoch s 87 bytmi žilo dovedna 484 ľudí – 223 mužov a 261 žien.

Rajčany a Slovenské národné povstanie

Obyvatelia Rajčian, hoci obec ležala tak trochu mimo centra udalostí, nezostali bokom a mnohí sa povstania aktívne zúčastnili. Najväčším povstaleckým hrdinom obce sa stal učiteľ Jozef Bujna. Za účasť v SNP bol v novembri 1944 zbavený služby. Začiatkom februára 1945 ho v Kovarciach zaistilo gestapo a 30. marca 1945 ho v Topoľčanoch obesili vo väznici.

Rajčany po roku 1945

Rajčany boli oslobodené 2. apríla 1945. Obec našťastie nebola vojnovými udalosťami príliš poznačená. Poškodené boli len 2 domy. Mína poškodila budovu učiteľských bytov. Zostala tu aj 350 metrov dlhá protitanková priekopa, na zahrabanie ktorej obec potrebovala asi 50 mužov na jeden mesiac, ale nemala ich z čoho zaplatiť. Aj po vojne sa obyvatelia Rajčian živili hlavne roľníctvom. Pôda bola obsiata hlavne pšenicom, ražou, jačmeňom, ovsom a na malej ploche sa pestovalo krmivo a zelenina.

Rajčany po roku 1989

Revolúcia v roku 1989 mala v Rajčanoch pokojný priebeh. V obci vznikli miestne organizácie Verejnosti proti násiliu a Kresťanskodemokratického hnutia. V tomto čase žilo v obci 576 obyvateľov. Domy mali 212 popisných čísel a obec mala výmeru 586 ha. Rok 1994 bol pre obec veľmi významný, obec bola plynofikovaná. V septembri tohto roku obec oslavovala 750. výročie prvej písomnej zmienky. Súčasťou osláv bolo aj posvätenie obecných symbolov, ktoré vykonal farár Jozef Labuda. Na jeseň sa konali aj komunálne voľby a novou starostkou obce sa stala Mária Švecová. Napriek ťažkým ekonomickým podmienkam rozvoj obce pokračoval. Všetky obecné cesty boli zrekonštruované v rokoch 1997–1998. Chodníky sú zrekonštruované zámkovou dlažbou. Prestavbou kabín na futbalovom ihrisku sme získali nové moderné šatne slúžiace športovcom. Viacúčelové ihrisko v zimnom období slúži ako klzisko. Obec mala dve futbalové mužstvá – žiaci, A-mužstvo, ktoré reprezentujú obec v okresnej súťaži. Na obecnom úrade je i matričný úrad pre obce Rajčany a Horné Chlebany. Obec má zriadenú materskú školu, ktorú navštevujú i deti zo susednej obce.

K obecnému úradu v roku 1995 bola vybudovaná prístavba so schodiskom, ktoré nahradilo drevené schodisko, ktoré v minulosti viedlo na poval.

Rajčany po roku 2000

V tomto roku bol vypracovaný územný plán Obce Rajčany Ing. arch. Muranicom.

Obec Rajčany bola v roku 2001 spoluzakladateľom Združenia mikroregiónu Bebrava. V roku 2006 bola spracovaná analýza kultúrno – historického a prírodného potenciálu obcí v povodí rieky Bebrava a návrh cyklotrasy. Navrhovaná cyklotrasa poskytne návštevníkom nádherný krajinársky obraz a umožní oboznámiť sa s flórou a faunou tohto územia. Cyklotrasa nadväzuje na už existujúce cyklotrasy. Prvá línia hlavnej cyklotrasy je situovaná na pravej strane rieky Bebrava a napája sa na navrhovanú cyklotrasu medzi mestami Topoľčany a Nitra. Je vedená po hrádzi rieky Nitra a pokračuje cez Krušovce, Dolné Chlebany, Horné Chlebany a Rajčany až po cestný most v Nadliciach. Druhá línia hlavnej cyklotrasy vedie z Horných Chlebany po štátnej ceste smerom na Šišov. Vedľajšia trasa je situovaná smerom od Rajčian cez Mechovičku, Chudú Lehotu až po Šišov.

V roku 2002 sa konali komunálne voľby. Do funkcie starostky bola zvolená p. Mária Švecová a poslanci : Pavol Hubinský, Dezider Kováčik, Anna Lištiaková, Mgr. Emília Masná, Lýdia Paulovičová, Jozef Sečár, Ing. Peter Šmatlák - zástupca starostky.

Obec odkúpila dom č. 24, ktorý bol prerobený a vznikla tu knižnica. Po prestávaní knižnice do zrekonštruovaného kultúrneho domu slúži ako skladové priestory. V tomto období bolo vyasfaltované viacúčelové ihrisko pri tretej ulici. V parku boli vybudované

chodníky zo zámkovej dlažby a vysadené nové kry a stromy.

V zmysle zákona č.369/1990 Zb. v znení neskorších predpisov v roku 2003 obec zriadila spolu s ostatnými obcami spoločný obecný úrad na zabezpečenie výkonu štátnej správy zverených zák. č. 50/1976 Zb. Po prevzatí kompetencií stavebného úradu sa vytvorila spolu s ostatnými obcami Spoločná úradovňa pre stavebný úrad so sídlom na Mestskom úrade v Topoľčanoch. Na obecnom úrade bol zapojený internet a obnovené počítačové zariadenie. Bol vypracovaný projekt rekonštrukcie kultúrneho domu. Uskutočnila sa rekonštrukcia verejného osvetlenia. V budove bývalého školského bytu roku 2003 ukončila svoju činnosť firma Slovita s.r.o. - kovovýroba, ktorá tu sídlila od roku 1995. Neskôr bola jedna časť budovy daná do užívania mládeži - skúšobňa hudobnej skupiny – Miroslav Klauz, Peter Klauz, Stanislav Kajánek, Peter Legéň. V druhej časti budovy je posilňovňa, kde najčastejšími návštevníkmi sú Tomáš Pospíšil, Jozef Adamec, Branislav Paulovič, Rudolf Šaray atď.

V roku 2004 bolo obnovené sociálne zariadenie a vymenené prehnité parkety za dlažbu v klubových priestoroch. Rozsiahlou investičnou akciou bola aj rekonštrukcia a prístavba kabín telovýchovnej jednoty. Verejné osvetlenie -pouličné lampy boli vymenené za úsporné. Nová rozhlasová ústredňa bola zakúpená z dotácie Ministerstva financií SR. Obec odkúpila starší dom č.p. 13, ktorý neskôr predala. Pokračovalo sa v rekonštrukcii chodníkov popri hlavnej ceste I/64. Zmodernizovaný bol aj obecný úrad.

Borina s.r.o. Livinské Opatovce, ktorej spoločníkom je aj obec Rajčany, v r. 2007 zvýšila obchodný podiel o 4 % t.j. na 12% na obchodnom imaní Borina Ekos s.r.o.

V roku 2006 sa konali voľby do samosprávy obce. Do funkcie starostky obce bola zvolená Mária Švecová a poslanci: Pavel Hubinský, Dezider Kováčik, Roman Kimle, Anna Lištiaková, Mgr. Emília Masná, Jozef Sečkář, Peter Šmatlák – zástupca starostky.

V rokoch 2006 až 2007 prebehla veľká rekonštrukcia kultúrneho domu. Finančné prostriedky v sume 5.600.000 Sk boli získané z fondov Európskej únie. Bol opravený mostík cez potok v časti stará dedina. V roku 2008 boli schválené zmeny a doplnky Územného plánu obce za účelom výstavby rodinných domov.

V roku 2010 obec pokračovala v budovaní chodníkov pozdĺž hlavnej cesty I/64 a vybuďovala novú miestnu komunikáciu popri ktorej vyrástlo šesť rodinných domov. Finančné prostriedky i v tomto prípade obec získala z fondov Európskej únie vo výške 154 592,- Eur. Prietrž mračien 5. mája 2010 spôsobila vybreženie miestneho toku. Voda zaliala dvory, záhrady a pivnice domov v okolí potoka. Následne bol od nánosov vyčistený potok v intraviláne obce. Tento rok bol aj rokom volebným. Starostka obce : Mária Švecová a poslanci : Marta Bujnová, Beáta Bujnová, Rudolf Bujna, Tibor Kmotorka, Anna Lištiaková – zástupkyňa starostky, Peter Minárik, Ladislav Šulo. Za posledné volebné obdobie bola oplotená a rekonštruovaná materská škola – vnútorné priestory, sociálne zariadenie, výmena strešnej krytiny, prístavba prístrešku pred vchodom do budovy. Vybuďoval sa chodník popri hlavnej ceste oproti predajne COOP Jednota. Pre lepšiu bezpečnosť chodcov boli osvetlené prechody pre chodcov cez cestu I/64. Na budove obecného úradu bola zateplená strecha. Opravené boli lávky vedľa mosta na hlavnej ceste. V parku je detské ihrisko, ktoré sa teší veľkej návštevnosti detí. V septembri 2014 bol zrekonštruovaný dom smútku a zakúpený nový katafalk. Materská škola dostala novú vstupnú bránu a ohradu. V novembri tohoto roku sa konali komunálne voľby. Starostka obce: Mária Švecová a poslanci: Marta Bujnová– zástupkyňa starostky, Beáta Bujnová, Rudolf Bujna, Ing. Milan Bujna, Dezider Kováčik, Beáta Sekerešová, Štefan Hanuliak. V roku 2015 sa Obec Rajčany stala členom MAS SOTDUM (Miestna akčná skupina Spoločenstvá obcí topoľčiansko-duchonského mikroregiónu so sídlom v Prašiciach). V tomto roku prebehla rekonštrukcia multifunkčného ihriska a na prelome rokov 2015 a 2016 sa začala rekonštrukcia verejného osvetlenia v obci, na ktorú obec získala dotáciu z fondov Európskej únie vo výške 78 298,- Eur. Vybuďovalo sa

nové parkovisko pri obecnom úrade a nové detské ihrisko pri kultúrnom dome, na ktoré obec získala časť finančných prostriedkov z MAS SOTDUM Prašice. Na konci roka 2016 prebehla rekonštrukcia ústredného kúrenia v materskej škole a na obecnom úrade a taktiež sa vybuďovala nová miestna komunikácia medzi domom č.43 a obecným úradom. V roku 2017 sa vybuďovala pri multifunkčnom ihrisku Zóna oddychu s novým detským ihriskom. Pribuďol nový chodník v parku pred kultúrnym domom a vymenil sa starý obecný rozhlas za nový, moderný bez použitia káblov, pred bytovkami bolo zrekonštruované verejné priestranstvo a prístupové komunikácie. Začiatkom roka 2018 sa uskutočnila rekonštrukcia obecného úradu a obradnej siene obecného úradu. V lete sa zrekonštruoval hlavný chodník a vybuďovali nové chodníky na miestnom cintoríne. Betónovými prefabrikátmi bola spevnená plocha vedľa cintorína slúžiacia ako zberné miesto pre bioodpad – konáre. Na konci roka v novembri sa konali komunálne voľby, kde občania Rajčian znovu zvolili za starostu obce Máriu Švecovú. Občania si taktiež zvolili nových poslancov obecného zastupiteľstva: Beáta Bujnová – zástupkyňa starostky, Zdenko Bodocký, Ing. Milan Bujna, Svetlana Gálisová, Vladislav Chudý, Jozef Mucha, Martin Sečkář. V roku 2019 prebehla rekonštrukcia strechy nad kuchyňou v materskej škole, zateplenie budovy a obnova fasády materskej školy. Pribuďol aj nový chodník v areáli materskej školy. V centre dediny sa vybuďovalo autobusové nástupište a osadila sa nová zastávka. Na konci roka prebehla aj rekonštrukcia chodníka od domu č. 141 až po obec Horné Chlebany.

5.6. Pamiatky

Medzi kultúrno-historické pamiatky Rajčian patrí pôvodne renesančná kúria z roku 1638, obnovená v rokoch 1810 až 1822. Po rekonštrukcii sa stala sídlom obecného úradu a kultúrneho domu.

Ďalej je to rímsko-katolícky renesančný kostol Sŕatia sv. Jána Krstiteľa, ktorý bol postavený v roku 1640 na základoch pôvodnej stavby zo 14. storočia a v 18. storočí bola pristavená aj veža a sakristia.

V roku 1826 postavil Valentín Rajčáni kaplnku so sochou Piety na Mechovičke, ktorá je situovaná v severnej časti obce. Kaplnka bola zrekonštruovaná v roku 1993. V blízkosti kaplnky vyvierajú prameň. Trikrát v roku sa na tomto mieste konajú sväté omše.

5.7. Významné osobnosti obce

Andrej Kozma

Narodil sa 26.3.1915 v Leviciach. Bol absolventom učiteľského ústavu v Leviciach. V septembri 1937 prišiel do Rajčian. Neskôr bol povolaný do vojenskej služby, aktívne sa zúčastnil Slovenského národného povstania. Strávil niekoľko mesiacov v nemeckom zajatí. Riaditeľom základnej školy sa stal v roku 1945. Počas 40-ročného pôsobenia na škole sa zaslúžil nielen o pozdvihnutie vzdelanosti, ale aj o kultúrno-spoločenský život v obci. Viedol divadelný krúžok a režíroval hru Právo na hriech. Spolu s manželkou Máriou Kozmovou, ktorá taktiež pôsobila ako učiteľka v našej obci 25 rokov vychovali 3 deti Evu, Ivana a Petra. Po zániku základnej školy v roku 1977 spolu s rodinou odchádza do Partizánskeho, kde aj 13.2.1982 zomrel.

Dr.h.c. prof. Ing. Rudolfa Siváka, PhD.

Pán Dr.h.c. prof. Ing. Rudolf Sivák, PhD. od svojho narodenia v roku 1955 býval so svojimi rodičmi, resp. starými rodičmi a sestrou v Rajčanoch, kde chodil aj do prvých ročníkov základnej školy, ktorú potom ukončil v Krušovciach. V roku 1974 maturoval na gymnáziu v Topolčanoch a po maturite začal študovať na Národohospodárskej fakulte Vysokej školy

ekonomickej v Bratislave (v súčasnosti Ekonomická univerzita v Bratislave – ďalej len EUBA).

Po ukončení vysokoškolského štúdia zostal pôsobiť ako vysokoškolský učiteľ na fakulte. Jeho profesná cesta je celoživotne spojená s rozvojom vedy a vzdelávania v odbore Národné hospodárstvo a v posledných dvadsiatich rokoch v odbore Financie, bankovníctvo a investovanie.

Prof. Sivák zastával na fakulte a univerzite viacero akademických funkcií, bol osem rokov prodekanom fakulty, sedem rokov dekanom Národohospodárskej fakulty, v rokoch 2007 až 2015 rektorom Ekonomickej univerzity a od roku 2015 prorektor pre rozvoj univerzity. V roku 1995 obhájil docentskú prácu a bol mu priznaný titul docenta. Za vysokoškolského profesora bol vymenovaný prezidentom SR v roku 2001. Ekonomická univerzita v Krakove mu v roku 2013 udelila čestný titul doctor honoris causa (dr.h.c.) za osobný prínos k rozvoju spolupráce medzi touto univerzitou a EUBA.

Menovaný je autorom, resp. spoluautorom 13 knižných monografií, 4 vysokoškolských učebníc a viac ako 40-tich vedeckých a odborných článkov publikovaných v SR a v zahraničí. Je riešiteľom a spoluriešiteľom desiatok výskumných úloh, vystupuje na vedeckých a odborných konferenciách na Slovensku a v zahraničí.

6. Plnenie funkcií obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)

6.1. Výchova a vzdelávanie

V súčasnosti výchovu a vzdelávanie detí v obci poskytuje: **Materská škola so školskou jedálňou Rajčany**

- **riaditeľka MŠ:** Mária Blahová
- **učiteľka MŠ:** Bc. Katarína Mozolová
- **vedúca Školskej jedálne:** Daniela Bujnová
- **kuchárka v školskej jedálni:** Adriana Rybanská

Od roku 2002 je zriaďovateľom materskej školy Obec Rajčany. V spolupráci s p. starostkou Máriou Švecovou sa v MŠ uskutočnilo veľa zmien. MŠ sa stala novou modernou školou. Na celej budove boli vymenené okná, vchodové dvere, fasáda, vybudovaný chodník zo zámkovej dlažby. V ďalších rokoch bol oplotený areál MŠ, bola vymenená strešná krytina za novú a zároveň bol pristavený pred vchod do MŠ drevený prístrešok, ktorý skrášľuje MŠ. V roku 2013 bola zrekonštruovaná kúpeľňa a WC, gumolit na chodbách a v kuchyni bol vymenený za dlažbu. Zaviedol sa internet do MŠ, vymenili sa stolíky a stoličky v triede, na chodbe skrinky pre deti, zakúpili sa nové postelky, paplóny a návlačky a množstvo nových hračiek a pomôcok. Aj v roku 2018 prebehla rekonštrukcia budovy materskej školy – výmena okien za plastové, rekonštrukcia schodov a zábradlia na vstupe do materskej školy. Zakúpil sa nový nábytok do triedy a nové hračky. V roku 2019 prebehla rekonštrukcia strechy nad kuchyňou v materskej škole, zateplenie budovy a obnova fasády materskej školy. Pribudol aj nový chodník v areáli materskej školy.

Materská škola sa nachádza v krásnom prostredí mimo hlavnej cesty. Je obklopená zeleňou, má veľký dvor, na ktorom sa môžu deti naháňať, hrať sa. Na dvore majú veľký domček so

šmýkačkou, hojdačku a pieskovisko. Deti pri učení využívajú interaktívnu tabuľu. Trieda je vybavená počítačom, notebookom a vysokorýchlostným internetom. Vo vyučovacom procese využívajú aj iné digitálne pomôcky a veľké množstvo hračiek a kníh. V materskej škole pracujú dve plne kvalifikované učiteľky a priemerne ročne navštevuje materskú školu približne 20 detí.

Od septembra 2017 vyučujú podľa nového školského plánu SOVIČKY, ktorý vypracovala riaditeľka MŠ podľa Štátneho vzdelávacieho programu. Materská škola je zameraná na environmentálnu výchovu, ktorú plánujú počas celého školského roka do všetkých výchovno-vzdelávacích zložiek. Plány si vytvárajú na 1 týždeň. Deti učia o prírode aj na branných vychádzkach, kde deti majú možnosť vidieť v skutočnosti to, o čom sa učili. V škole prebiehajú dva krúžky – anglický jazyk a pohybová výchova. Obidva krúžky vedú externí učitelia.

Pedagogickí zamestnanci sa vzdelávajú v rôznych oblastiach. Riaditeľka MŠ sa zúčastňuje na seminároch a konferenciách v oblasti predškolskej výchovy. Poznatky využívajú v praxi pri práci s deťmi.

Pre deti pripravujú počas roka rôzne akcie ako výlety, foteňia, divadlá a taktiež tvorivé dielne, do ktorých sa zapájajú aj rodičia. Sezónne pripravujú výzdobu MŠ, aby sa deti cítili príjemne.

6.2. Zdravotníctvo

Na území obce sa nenachádza zdravotné stredisko. Zdravotné stredisko s ambulanciami pre dospelých, deti a zubnou ambulanciou sa nachádza v obci Chynorany vzdialenej asi 3 km.

6.3. Hospodárstvo

Najvýznamnejší poskytovatelia služieb v obci :

- Autoservis GAPA – oprava osobných automobilov – Gašparík Jozef
- Agrotechna – predaj súčiastok poľnohospodárskych strojov
- Hart Slovakia - predaj autosúčiastok – Mgr. Ján Judák
- PANDA – predaj hutného a stavebného materiálu – Paulen Ladislav
- COOP JEDNOTA – predajňa potravín
- Drogéria a zmiešaný tovar – Janík Ľubomír
- MOZET – náhradné diely na traktory
- Pohostinstvo Rajčianka – Naňo Tibor
- Masérsky salón – Stanislava Horváthová
- LIGNOTOM – renovácia nábytku a stolárske práce
- Zdenka Mozolová – krátkodobý prenájom nehnuteľnosti
- Igor Horváth – krátkodobý prenájom nehnuteľnosti

Najvýznamnejšia poľnohospodárska výroba v obci :

- Poľnohospodárske družstvo Chynorany, stredisko Rajčany – výroba mlieka, bravčového mäsa, obilovín, repky olejnej a cukrovej repy.

7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol rozpočet obce na rok 2019. Obec v roku 2018 zostavila rozpočet podľa ustanovenia § 10 odsek 7) zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Rozpočet obce na rok 2019 bol zostavený ako vyrovnaný.

Bežný rozpočet bol zostavený ako prebytkový a **kapitálový rozpočet** ako schodkový. Hospodárenie obce sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2019.

Rozpočet obce bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 11.12.2018 uznesením č. 20/XII/2018.

Bol zmenený štyrikrát:

- prvá zmena schválená dňa 04.03.2019 uznesením č. 32/III/2019,
- druhá zmena schválená dňa 03.06.2019 uznesením č. 43/VI/2019,
- tretia zmena schválená dňa 02.09.2019 starostkou obce,
- štvrtá zmena schválená dňa 25.11.2019 uznesením č. 72/XI/2019.

7.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2019

	Schválený rozpočet	Schválený rozpočet po poslednej zmene	Skutočné plnenie príjmov/ čerpanie výdavkov k 31.12.2019	% plnenia príjmov/ % čerpania výdavkov
Príjmy celkom	405.966	429.782	429.782	100,00 %
z toho :				
Bežné príjmy	237.960	256.636	256.636	100,00 %
Kapitálové príjmy	0	0	0	100,00 %
Finančné príjmy	168.006	173.146	173.146	100,00 %
Výdavky celkom	405.966	429.782	315.690	74,81 %
z toho :				
Bežné výdavky	193.763	211.812	195.186	92,15 %
Kapitálové výdavky	212.197	217.960	120.494	55,28 %
Finančné výdavky	6	10	10	100,00 %
Rozpočet obce	0	0	114.092	

7.2. Prebytok rozpočtového hospodárenia za rok 2019

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31.12.2019
Bežné príjmy	256 636,08 €
Bežné výdavky	195 189,14 €
Bežný rozpočet	61 446,94 €
Kapitálové príjmy	0,00 €
Kapitálové výdavky	120 494,36 €
Kapitálový rozpočet	- 120 494,36 €

Prebytok bežného a kapitálového rozpočtu	- 59 047,42 €
<i>Vylúčenie z prebytku - transfer z ÚPSVaR – strava detí v MŠ</i>	- 649,20 €
Upravený prebytok bežného a kapitálového rozpočtu	- 59 696,62 €
Príjmy z finančných operácií	173 146,31 €
Výdavky z finančných operácií	10,00 €
Rozdiel finančných operácií	173 136,31 €
<i>Vylúčenie z prebytku finančných operácií – nevyčerpaný RF za r. 2018</i>	- 65 843,54 €
<i>Vylúčenie z prebytku finančných operácií – zostatok PP v ŠJ za r. 2019</i>	- 590,31 €
Upravený rozdiel finančných operácií	106.702,46 €
Upravené hospodárenie obce	47 005,84 €
PRÍJMY SPOLU	429 782,39 €
VÝDAVKY SPOLU	315 693,50 €
Hospodárenie obce	114 088,89 €
<i>Vylúčenie z prebytku - transfer z ÚPSVaR – strava detí v MŠ</i>	- 649,20 €
<i>Vylúčenie z prebytku finančných operácií – nevyčerpaný RF za r. 2018</i>	- 65 843,54 €
<i>Vylúčenie z prebytku finančných operácií – zostatok PP v ŠJ za r. 2019</i>	- 590,31 €
Upravené hospodárenie obce	47 005,84 €

Schodok rozpočtu v sume -59.696,62 EUR zistený podľa ustanovenia § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. bol v rozpočtovom roku 2019 vysporiadaný z finančných operácií.

Zostatok finančných operácií v sume **106.702,46 EUR**, bol použitý na:

- vysporiadanie schodku bežného a kapitálového rozpočtu v sume **-59.696,62 EUR**.

Zostatok finančných operácií **47.005,84 EUR** je v zmysle §15 ods. 1 písm. c) zákona č. 583/2004 Z.z. zdrojom rezervného fondu.

Na základe uvedených skutočností navrhujeme skutočnú tvorbu rezervného fondu za rok **2019 vo výške 47.005,84 EUR**.

O použití rezervného fondu rozhoduje obecné zastupiteľstvo a to:

- na obstaranie dlhodobého majetku obce (kapitálové výdavky),
- na bežné výdavky v zmysle § 10 ods. 8 (odstránenie havarijného stavu majetku obce alebo na likvidáciu škôd spôsobených živelnými pohromami alebo na výdavky mimoriadnej okolnosti)
- na iné mimoriadne a nevyhnutné situácie

7.3. Rozpočet na roky 2020 - 2022

	Skutočnosť k 31.12.2019	Rozpočet na rok 2020	Rozpočet na rok 2021	Rozpočet na rok 2022
Príjmy celkom	429.782	371.050	342.800	354.350
z toho :				
Bežné príjmy	256.636	255.850	267.800	274.350
Kapitálové príjmy	0	0	0	0
Finančné príjmy	173.146	115.200	75.000	80.000

	Skutočnosť k 31.12.2019	Rozpočet na rok 2020	Rozpočet na rok 2021	Rozpočet na rok 2022
Výdavky celkom	315.690	371.050	342.800	354.350
z toho :				
Bežné výdavky	195.186	209.597	224.600	234.753
Kapitálové výdavky	120.494	161.453	118.200	119.597
Finančné výdavky	10	0	0	0

8. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva

8.1. Majetok

Názov	Skutočnosť k 31.12.2018	Skutočnosť k 31.12.2019
Neobežný majetok spolu	1.003.190	1.106.245
z toho:		
Dlhodobý nehmotný majetok	366	15
Dlhodobý hmotný majetok	890.343	993.749
Dlhodobý finančný majetok	112.481	112.481
Obežný majetok spolu	195.455	134.328
z toho:		
Zásoby	648	849
Zúčtovanie medzi subjektami VS	0	0
Pohľadávky	5.759	3.205
Finančné účty	189.048	130.274
Poskytnuté návr. fin. výpomoci dlh.	0	0
Poskytnuté návr. fin. výpomoci krát.	0	0
Časové rozlíšenie	953	1.028
SPOLU	1.199.598	1.241.601

8.2. Zdroje krytia

Názov	Skutočnosť k 31.12.2018	Skutočnosť k 31.12.2019
Vlastné imanie	914.857	978.078
z toho:		
Oceňovacie rozdiely	0	0
Výsledok hospodárenia	914.857	978.078
Záväzky	13.747	13.015
z toho:		
Rezervy	600	600
Zúčtovanie medzi subjektami VS	0	0
Dlhodobé záväzky	557	801
Krátkodobé záväzky	12.590	11.614
Bankové úvery a výpomoci	0	0
Časové rozlíšenie	270.994	250.508
SPOLU	1.199.598	1.241.601

8.3. Pohľadávky

Pohľadávky	Stav k 31.12.2018	Stav k 31.12.2019
Pohľadávky do lehoty splatnosti	4.852,06	2.642,12
Pohľadávky po lehote splatnosti	1.552,85	1.253,14

8.4. Závazky

Závazky	Stav k 31.12.2018	Stav k 31.12.2019
Závazky do lehoty splatnosti	13.147,24	12.414,58
Závazky po lehote splatnosti	0,00	0,00

Analýza významných položiek z účtovnej závierky:

- pokles pohľadávok do lehoty splatnosti predstavuje, že nevidujeme pohľadávku voči Borine Ekos za poplatky za odpad.
- pokles pohľadávok po lehote splatnosti predstavuje pokles pohľadávky poplatku za komunálny odpad z dôvodu zaplatenia.
- pokles záväzkov do lehoty splatnosti predstavuje pokles neuhradených faktúr a pokles záväzkov voči zamestnancom, poisťovní a daňovému úradu.

9. Hospodársky výsledok za 2019 - vývoj nákladov a výnosov

Názov	Skutočnosť k 31.12.2018	Skutočnosť k 31.12.2018
Náklady	233.706	252.571
50 – Spotrebované nákupy	22.528	20.530
51 – Služby	32.916	36.353
52 – Osobné náklady	106.434	123.825
53 – Dane a poplatky	389	118
54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	895	467
55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	65.693	67.988
56 – Finančné náklady	874	1.186
57 – Mimoriadne náklady	0	0
58 – Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	3.943	2.043
59 – Dane z príjmov	34	61
Výnosy	287.803	265.948
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	4.510	4.789
61 – Zmena stavu vnútroorganiz. služieb	0	0

62 – Aktivácia	0	0
63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	244.517	219.256
64 – Ostatné výnosy	4.048	3.635
65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	606	660
66 – Finančné výnosy	9.203	9.557
67 – Mimoriadne výnosy	0	0
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	24.919	28.051
Hospodársky výsledok /+ kladný HV, - záporný HV/	54.097	13.377

Hospodársky výsledok /kladný/ v sume 13.377 EUR bol zúčtovaný na účet 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

10. Ostatné dôležité informácie

10.1. Prijaté granty a transfery

V roku 2019 obec prijala nasledovné granty a transfery:

Poskytovateľ	Účelové určenie transferu (bežné výdavky)	Suma prijatých prostriedkov v roku 2019	Suma použitých prostriedkov v roku 2019	Rozdiel
Okresný úrad Topoľčany	Matričná činnosť	2.237,92	2.237,92	0,-
Okresný úrad Topoľčany	Register obyvateľstva	177,87	177,87	0,-
Okresný úrad Topoľčany	Register adries	22,80	22,80	0,-
Okresný úrad Nitra – odbor školstva	Materská škola	1.025,-	1.025,-	0,-
Okresný úrad Nitra	Životné prostredie	50,39	50,39	0,-
Ministerstvo vnútra SR	Skladník CO	71,74	71,74	0,-
Okresný úrad Topoľčany	Voľby prezidenta, Voľby do EP	1.845,16	1.845,16	0,-
UPSVaR Topoľčany	Mzda a odvody	1.071,21	1.071,21	0,-
UPSVaR Topoľčany	Stravovanie predškolákov v MŠ	1.606,80	957,60	649,20
UPSVaR Topoľčany	Prac.oblečenie, náradie, materiál	72,35	72,35	0,-
Nitriansky samosprávny kraj	Kultúrne akcie – Deň detí, Hody	2.184,-	2.184,-	0,-
Spolu		10.365,24	9.716,04	649,20

10.2. Poskytnuté dotácie

Obec v roku 2019 poskytla dotácie v súlade so VZN č. 1/2017 o dotáciách, právnickým osobám, fyzickým osobám - podnikateľom na podporu všeobecne prospešných služieb, na všeobecne prospešný alebo verejnoprospešný účel.

Žiadateľ dotácie Účelové určenie dotácie	Suma poskytnutých prostriedkov v roku 2019	Suma použitých prostriedkov v roku 2019	Rozdiel
Telovýchovná jednota Rajčany – bežne výdavky	1.431,04	1.431,04	0,–
Spolu	1.431,04	1.431,04	0,–

K 31.12.2019 boli vyúčtované všetky dotácie, ktoré boli poskytnuté v súlade so VZN č. 1/2017 o dotáciách.

Ďalej obec poskytla dotácie iným obciam a ich organizáciám.

Obec	Suma poskytnutých prostriedkov v roku 2019	Suma použitých prostriedkov v roku 2019	Rozdiel
Mesto Topoľčany – Spoločná úradovňa Topoľčany – bežné výdavky	719,64	719,64	0,–
ZŠ Hollého Topoľčany – CVC – bežné výdavky	10,–	10,–	0,–
Spolu	729,64	729,64	0,–

10.3. Významné investičné akcie v roku 2019

Najvýznamnejšie investičné akcie realizované v roku 2019:

- Rekonštrukcia strechy a fasády materskej školy
- Rekonštrukcia chodníka od domu č. 141 po obec Horné Chlebany
- Autobusové nástupište a nová zastávka

10.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti

Predpokladané investičné akcie realizované v budúcich rokoch:

- Rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov
- Nákup nových autobusových zastávok
- Vybudovanie novej miestnej komunikácie k stavebným pozemkom

10.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Obec nezaznamenala žiadnu udalosť osobitného významu po skončení účtovného obdobia.

10.6. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená

Obec nemá žiadne významné riziká a neistoty.

Vypracovala: Ing. Daniela Balážiková

Schválila: Mária Švecová

V Rajčanoch dňa 05. 03. 2020

Prílohy:

- Individuálna účtovná závierka: Súvaha, Výkaz ziskov a strát, Poznámky
- Výrok audítora k individuálnej účtovnej závierke